SỐ THƯ MƯỜI BA. — 30 THG 2387 MỖI SỐ: 0$02 NGÀY THỨ NĂM 5 MARS 1925

RÉSIDENT... DU TONKIN
DEPOT LÉGAL INDOCHINE N° 3396

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI					
	Nếu gửi thẳng lại nhà báo hỏi tiền	Nếu gửi qua nhà giây thép	Nếu gửi qua nhà dây thép	Nếu gửi qua nhà Bưu-điện Trung-kỳ	Nếu gửi qua nhà Bưu-điện Bắc-kỳ	Nếu gửi qua nhà Bưu-điện Pháp-Nam
Một năm. .	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00
Các lăng và	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng. .	3$50	3.50	3.20	3.20	3.50	6.00
Ba tháng . .	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng. .	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 15 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: P. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES
Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel »
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Một cái gương tốt cho các nhà tư-bản nước ta

Các nhà cự-phú ở Mỹ-châu, xưa nay vẫn có tiếng hào đốn khắp ở trong thế-giới, mới cách độ mấy tháng nay, có nhà bỏ ra bao nhiêu triệu để giúp việc học-đường, lại có nhà quyên bao nhiêu triệu vào bệnh-viện, thật đã là những chuyện hào-hiệp ít có xưa nay, nhưng đó còn bảo là việc từ-thiện ở trong nước đối với người một nước một nòi; đến như chuyện ông cự-phú Rochfeller giúp cho các đại học-đường Tokio một một món tiền đến 400.000 Mỹ kim tính ra tiền Pháp đến 35 triệu quan để tìm mua những sách mất về nạn động đất mới rồi thì cái hào lại càng hiếm có hơn nữa.

Qui báu thay cái lòng trọng nghĩa khinh tài của nhà cự-phú ấy; những cuộc từ-thiện, như là chẩn cấp cho người nghèo, cứu giúp cho người bị nạn, hoặc là mở học-đường, lập bệnh-viện, vân vân, là những việc lợi-ích ai cũng biết, mà có nhiều người vui lòng tán trợ đã đành, còn đến việc mua sách vở chứa trong quán đồ-thư thì dễ cũng không có mấy người cho là việc cần thiết cho lắm mà lưu ý đến. Vả lại thường tình người ta, đối với việc trong nước mình, người trong xứ mình, thì thường hay có cảm-tình hơn mà vui lòng tán trợ, chứ việc nước khác, người nước khác thì có can hệ chi mình; thế mà nhà cự-phú ở Mỹ-châu đối với việc công-ích các nước ngoài cũng không hề lận-tích, trước kia ông đã có tán-trợ vào những công việc từ-thiện ở mấy nước Âu-châu tới hàng triệu Mỹ-kim, nay đối với việc mua sách của Nhật-bản lại vui lòng mà giúp một số tiền to đến như thế, không những là bụng-dạ rộng-rãi, khiến cho người ta ngợi khen, mà kiến thức cao siêu, lại làm cho người ta phải kính phục, có tiền mà tiêu dùng về những việc như thế, mới thật là chánh-đáng, mà đủ làm gương cho thiên-hạ đời sau theo.

Ở nước ta bây giờ, kiến văn đã rộng rãi, tư-tưởng đã đổi thay, nghĩa cùng giồng cùng nòi cũng đã nhiều người hiểu, việc công-ích công-lợi cũng đã nhiều người làm, gặp những lúc tai biến hoạn nạn, cũng đã nhiều người để tâm thương xót, những cuộc cứu-tế, cũng đã có người xướng có người họa, mà thành lập được nhiều, nghiệm ngay như việc ngập lụt ở Bắc-kỳ và việc gió bão ở Trung-kỳ mới rồi, tên người quyên và số tiền quyên, vẫn thường thấy đăng ở trên các tờ báo, lại có người quyên một số tiền lớn đến năm ba trăm đồng; tiền của nghèo hiếm như ở xứ mình, mà có người hảo tâm quyên trợ như thế thì người mình cũng đã không đến nỗi chỉ bo bo giữ lấy đồng tiền, mà đối với người trong nước, thì chết sống mặc bay, sướng khổ mặc ai, cứ nhạt nhẽo thờ ơ như hai ba mươi năm về trước.

Song có một điều nên chú-ý là dân-trí mình chưa khai mình, nghề-nghiệp mình chưa mở rộng, nói đến việc cần thiết ở xã-hội ta bây giờ thì nhất là khai trí, hai là trị sinh, lẽ ấy tưởng ai cũng biết.

Muốn mở mang dân trí, thì cốt nhờ về sự học phổ-thông; muốn cho sự học mau được phổ thông, thì lại cốt nhờ về việc giáo-dục ở các chốn thôn quê xa lánh. Cách làm cho việc học trận-trải được mau và được rộng là cần phải có thầy dạy có sách học cho khắp cả mọi nơi ngõ hẻm hang cùng.

Còn muốn cho nhân-dân ai cũng có công việc làm ăn, để khỏi cái nạn túng thiếu, thì trong nước phải có nhiều nghề, nhất là ở cái xã-hội người thừa của kiếm như ở xã-hội ta bây giờ, thì cái việc chấn hưng thực-nghiệp lại càng là một việc rất cần thiết mà thực-nghiệp làm sao chấn hưng được thì trước hết trường công-nghệ phải mở rộng ra.

Hiện nay ở các chốn thôn quê ta trường Sơ-học mở chưa được nhiều, mà trường công-nghệ thì thấy còn ít lắm, cái công cuộc lợi ích và cái trách-nhiệm quí báu ấy cốt trông vào tấm lòng rộng rãi của các bậc phú hào, Nước ta không phải là không có người giàu có, đủ mưu việc công ích cho quốc-dân; mà than ôi! cũng có người thì tư-tưởng chật hẹp, lòng tự tư tự lợi quá sâu, có tiền mà không biết dùng tiền, chỉ biết khóa cho chặt, chôn cho sâu, giàu có như thế đã không lợi ích được việc gì, mà lại làm cho đồng tiền mất cả giá trị; người xưa thường gọi là thẩy tợ giữ tiền, và câu cửa miệng của người ta cũng thường nói là thần giữ của, tốt đẹp gì cái tiếng ấy mà rước lấy vào mình; lại có người thì sẵn tính hoang-xa, vì nhiều tiền mà sinh ngông sinh dại, hoặc là mải cuộc mua vui, hoặc là mua chút hãnh diện, thì nhau tung tiền như rác, quăng bạc như bùn, mà đến việc lợi ích chung, thì không bao giờ có hề mở túi.

Những nhà giàu có nước ta, tưởng nên biết đồng tiền có ích lợi là thế nào, những người có tiền, cái trách-nhiệm quí báu đối với quốc-dân nên thế nào, dừng có giữ của bo bo, mà cũng dừng có tiêu phí về những việc vô ích; ở làng mình chưa có trường sơ-học, thì lập ra trường sơ-học, có rồi thì mở trường công-nghệ, tự mình bỏ một số tiền lớn, rồi xướng xuất cho người khác theo, thì công việc tưởng cũng không khó. Làm như thế rồi con em trong làng có nơi học lập, khỏi phải cái nạn ngu dốt nghèo hèn, cái công xướng khởi của mình chắc là được chánh phủ tưởng thưởng, quốc nhân kính phục, mà cái công mở-mang trí-não, gây dựng nghề-nghiệp cho con em trong làng chắc cũng còn ghi nhớ ngợi khen mãi mãi, chẳng hơn dư? Vậy mong rằng những nhà giàu có ta trông cái gương sáng của nhà cự-phú nước Mỹ kia, cố theo đòi lấy một vài phần, thì về cuộc tiến-hóa ở nước ta, cũng có điều bổ ích lớn vậy.

H. T. B.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 3 Mars 1925

Tại hội đồng các quan đại-sứ

Hội-đồng các quan đại-sứ xét bản tờ trình của hội-đồng kiểm-duyệt quân bị, và bản tờ trình của thống-chế Foch soạn thay hội đồng Đồng-minh. Thống-chế bình phẩm về tờ trình của hội đồng kiểm duyệt quân bị, ngài kể các khoản nước Đức chưa thi-hành. Hội đồng xin quan thống chế kể rõ lại những điều nên trách cứ nước Đức. Vậy tuần lễ sau hội đồng Đồng-minh sẽ đệ trình một bản tờ trình khác.

Hội chợ Lyon

Cuộc hội chợ quốc tế ở Lyon đã khai thị. Có hàng mấy nghìn người dự cuộc.

Ai-cập với nước Ý

Báo Daily Express đăng tin rằng viên-binh Ai-cập tụ tập ở gần bãi Djrabub là một bãi đất nước Ý đương đòi được chủ-quyền.

Động đất ở Gia-nã-đại

Ở Québec động đất; bảy người chết.

Việc chính trị nước Thổ

Vì một cuộc nghị-luận về việc chính trị trong nước, tòa nội-các Fethy Bey từ chức.

Việc chính-trị nước Nhật

Hạ nghị-viện nước Nhật tung chuẩn bản luật về việc phổ thông đầu phiếu

Tang-lễ ông tổng-thống Ebert

Ngày 4 mars khởi hành lễ cất đám ông Ebert. Ông Luther và Losbe đọc điếu tang. Ngày hôm sau sẽ táng ở Heidelberg, Ebert phu-nhân tiếp được hang mấy nghìn điện-tín chia buồn.

Đảng xã-hội dân chủ và đảng trung-ương có cử người ra ứng-cử tổng-thống. Đảng quốc-dân đảng thứ-dân, và đảng xã-hội cấp-tiến cử ông Luther.

Một cái tàu bị cháy

Cái tàu Westkassel chở thóc lúa, gỗ cải và dầu tây bị cháy.

Cavite, ngày 3 Mars 1925

Một cái tai nạn ở nước Thổ

Constantinople, ngày 1er. — Ngày hôm nay kho đạn Kharput (Arménie turque) bị nổ, 60 người dân, và 100 người khỏi nghịch chết. Quân khỏi nghịch nhân dịp lấy cướp phá trong thành phố.

Tin Trung-hoa

(*Điện báo Reuter*)

Cuộc hội nghị thiện hậu

Bắc-kinh 22 février. — Hội-đồng thiện-hậu họp ngày 24 février sẽ bàn những vấn đề sau này: 1· Ấn định thể-lệ về quốc-hội nay mai. 2· Bãi những quân lính không cần đến, 3· Xử trí với những quân lính bị bỏ; 4· Lập các đội cảnh-sát, và vệ-binh; 5· Vấn-đề nha-phiến.

Cái vấn đề kim phật-lang

Bắc-kinh, ngày 28 février — Hôm nay [illegible] qua hội-đồng hành chính trung-ương của quốc dân đảng có tuyên lời phản đối mọi việc điều đình về cái vấn đề kim-phật-lang. Hội-đồng có nói nay mai chánh phủ lâm thời và quan sứ-thần nước Pháp sẽ điều-đình xong với nhau cái vấn-đề ấy.

Việc bãi công ở Thượng-hải

Bắc-kinh, 29 février — Bộ lĩnh-sự Nhật có gửi thư cho bộ Ngoại-giao Bắc-kinh xin chánh-phủ Trung-hoa nên giữ gìn bọn thợ thuyền bãi công cho khỏi xảy ra những việc lôi thôi như việc mới rồi mà mấy người Nhật bị thương.

(*Điện báo của Indopacifi*)

Tin về Tuyên-thống

Tuyên-thống vẫn ở Thiên-tân.

Nước Nga với Trung-hoa

Quan ngoại-giao bộ thượng-thư nước Trung-hoa giao quan đại-sứ chánh-phủ Xô-viết một bức thư tỏ tình bất phục bản giao ước mới Nga Nhật. Giao ước ấy lại công nhận giao ước Portamouth là một giao ước trái với các khoản trong giao ước Trung-Nga, vì theo như bản giao ước này thì nước Nga đã ưng xóa bỏ cả các giao ước cũ của đế-chính-phủ.

Bảo-giới Anh với việc Trung-hoa

Các báo Anh tỏ tình bất phục việc phát-hành các ngân khố trái đơn mới, mà lại có sở-cơi về các nội trái bảo lĩnh, và nói rằng sở ấy không có tiền mà hoàn các trái khoán. Sở ấy do quyền quan chánh giám-đốc quan thuế kiểm-duyệt.

Số tiền còn thiếu chưa giả được về năm 1923 cộng là 9 triệu dollars. Về năm 1924 là 14 triệu. Còn về năm nay cũng hơn 20 triệu.

HÀI ĐÀM

Cuộc trùng-phùng

Một quan, mấy năm về trước đây, lưu-lạc trong xóm Bình-khang đã có tiếng, cũng bởi mua cái tiếng ấy đắt quá, nên quan đâm ra công-nợ, quan phải chuồn vào Saigon tháo xu sài. Vừa đây quan nghe chừng tài đã nặng nên lại phải hồi Hanoi, có một chị em cũ gặp ở bến tàu, ngâm một bài hát lối mới rằng:

Ba-lô đã ẻ-rí-vê bo,
Sê-ba-rê từ đó, bây giờ ta lại gặp đây.
Này anh ơi, anh còn nhớ những ngày,
Nỡ để cho em: in, đê, toa, cách, năm chẳng những vắng tin anh.
Này em ơi, rằng công-tờ-rê chan-chứa xiết bao tình,
Từ đây lại su-đê, lại la-nốt, lại tom, lại trát, cho bỗ lúc đôi mình xa vắng tin nhau.
Này anh ơi, anh yêu em, nét-xi-pê, trâm hộp lược đầu,
Anh thương em, anh nỡ để đâu-cầu em lơ-lảng chờ anh?
Này em ơi, cái sự kích-tê em, anh nghĩ cũng không đành,
Nhưng anh còn phải tung-hoành mà tảo xu tiêu,
Đôi chúng ta đây nhớ ít tưởng nhiều.

Cadăng-sỹ

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Xin ngài làm ơn chỉ bảo giúp tôi việc sau này.

Nguyên tháng décembre 1923 tôi có gửi về một hiệu bán nữ-trang kia, một cái đồng đồ đeo tay để lạn dần với một chiếc hoa tai mẫu để đánh một đôi: cả tai vàng. Khi tôi gửi đi được độ hai ngày thì xem báo, thấy có rao hàng rằng hiệu ấy đổi chỗ mới, nhưng các đồ đạc tiền nong của hiệu thiếu khách, hay của khách thiếu [illegible] cả. Và đường đất xa xôi, tôi tiếc được nhật báo thấy lời quảng-cáo ấy, để in trí là chỗ mới của hiệu đó sẽ nhận lĩnh cái gói *recommandé* các đồ tôi gửi nhà điện báo rồi. Song được bốn năm tháng không thấy hiệu đó gửi giả các thứ của tôi, tôi viết giấy hỏi mãi mới trả lời rằng: « Vì hiệu đổi chủ, đồng hồ còn lại nhiều lắm ». Hiệu hỏi tôi đồng hồ và hoa tai kiểu gì, để gửi cho tôi, tôi đã trả lời ngay, mà từ đó đến nay sáu bảy tháng không thấy trả, tôi hỏi nhiều lần lắm, tốn bao nhiêu *timbres* vô ích, của cũng mất, tôi xin ngài bảo cho tôi biết cách thưa kiện đòi hỏi thế nào cho tiện, kẻo người có hoa tai nhờ tôi gửi đi làm hộ, ngờ tôi làm mất, tôi ở xa xôi không một chốc xuống đòi được. Xin ngài chỉ giáo cho, thì tôi lấy làm đa tạ.

TRẢ LỜI. — Chính người chủ hiệu kim-hoàn đã nhận đồ của ông gửi chữa, phải chịu trách nhiệm đối với ông. Nhưng người chủ ấy đã đăng các-bạch vào trong báo là hiệu đổi chủ, đối với khách mua hàng, người chủ mới phải chịu trách nhiệm thì ông chỉ có quyền kiện người chủ cũ về *luật-lệ* mà thôi.

Còn đối với người chủ mới thì ông có thể cứ ở tỉnh ông mà làm đơn gửi về thưa tại quan Biện-lý Hanoi, chiếu theo điều 408 trong luật hình nước Pháp (Code pénal française) như sau này:

« Phàm người nào lấy cái danh nghĩa là thuê mướn hoặc thu thác, hoặc đại quyền, hoặc điền chất, hoặc tá dụng, hoặc nhận lĩnh sự công tác, bất cứ là có tiền hay không để nhận khí cụ, y phục, tiền bạc, hóa hạng, vân khế, vân khoán hay là các giấy má khác, vân vân của người có của hay người giữ của mà đã ước định lễ phải giao trả, hoặc phải trình ra, hoặc phải ứng dụng về việc gì đã nhất định mà thiện tự hoặc dụng ý đánh mất đi thì phải phạt giam từ 2 tháng đến 2 năm và phạt một số tiền không được quá chia tư một phần sáu số phải hoàn lại và số bồi thường cho người bị thiệt hại, nhưng cũng không được kém số 25 *francs* ».

Ông lại đòi lấy cả những đồ đã gửi chữa và đòi thêm tiền bồi-thường nữa.

CÂU HỎI. — Xin nhờ quý-báo làm ơn chỉ-bảo cho tôi một việc như sau này, thì tôi được cảm ơn vô cùng.

Tôi là con chồng (mẹ tôi chỉ sinh được có tôi là con gái rồi mất). Thầy tôi hiện còn đương làm việc nhà nước. Di ghẻ tôi cầm quyền chi tiêu ở trong gia đình có để dành dư dật được một đôi chút tiền. Bây giờ vì việc trong gia-đình đi tôi sinh lòng ghen-ghét bất-hòa với tôi. Đi tới bảo: nếu tao có tậu ruộng mua nhà gì thì tao chỉ viết văn-tự tên con tao (4 em gái tôi).

Vậy đi tôi có phép làm như thế được không?

Nếu đi tôi đã làm như thế rồi thì tôi có đi thưa kiện mà chia cái tài-sản ấy với các em tôi được không?

Vậy nhờ quí-báo hết lòng mà chỉ bảo cho.

TRẢ LỜI. — Nếu thân-phụ ông mất trước thì dì ghẻ ông được quyền ứng-dụng thu lợi các tài-sản của thân phụ ông cho đến khi chết, trừ ra tài giá hay là không giữ được trinh-tiết thì không kể.

Đến khi đi ghẻ ông mất thì các tài-sản của thân-phụ ông, trừ phần hương-hỏa ra rồi sẽ phải chia đều cho các con vợ cả và các con vợ kế.

Dù bây giờ đi ghẻ ông có tậu nhà tậu ruộng riêng nữa thì nhà cửa ruộng nương ấy vẫn là của thân-phụ ông, chứ đi ghẻ ông không có quyền được hưởng thụ một mình. Các tài-sản riêng ấy sẽ phải tính gộp cả vào gia tài của thân-phụ ông, rồi chia đều cho các con; bấy giờ ông cũng [illegible] em ông.

Khi nào gia-tài đem chia mà thiệt cho ông thì hãy nộn thưa, chứ thưa kiện bây giờ cũng là vô ích.

XUÂN THU ĐÀM ÂN

Các viên chức tổng lý có tên sau này đều được thưởng về dịp xuân thu năm nay:

Hà-đông

Hàn lâm viện điển tịch (8-1)

M. Đàm-xuân-Hướng, cử-nhân, chánh hương hội làng Tu-hoàng huyện Đan-phượng.

Tùng thất phẩm văn giai(7-2)

M. Chu-văn-Khôi, chánh bát phẩm văn giai (8-1), chánh tổng Sơn-đồng, huyện Đan-phượng.

Chánh bát phẩm văn giai (8-1)

MM. Ng-hữu-Châu, tàng bát phẩm văn giai (8-2) chánh tổng Dương-liễu, huyện Đan-phượng.

Lê-nhữ-Chương, tàng bát phẩm bá hộ (8-2) chánh tổng Kim-thâu, huyện Đan-phượng.

Ng-đình-Giám, tàng bát phẩm bá hộ (8-2), chánh tổng Thịnh-đức-thượng, huyện Phú-xuyên.

Tùng bát phẩm văn giai (8-2)

MM. Ng-tạo-Vi, chánh cửu phẩm văn giai (9-1), chánh hương hội làng Xuân-tảo, phủ Hoài-đức.

Ng-k ắc-Kiên, chánh cửu phẩm bá hộ (9-1), chánh tổng Bột-xuyên, phủ Mỹ-đức.

Cảnh cửu phẩm văn giai (9-1)

MM. Ng-k ắc-Tạo, tàng cửu phẩm bá hộ (9-2), hội viên tư vấn, quán làng Tử-dương, huyện Đan-phượng.

Chu-văn-Hào, tàng cửu phẩm bá hộ (9-2), chánh tổng Cổ-nhuế, phủ Hoài-đức.

Đặng-văn-Hiên, tàng cửu phẩm bá hộ (9-2), chánh tổng La-phù, phủ Thường-tín.

Ng-hi-Tài, tàng cửu phẩm bá hộ (9-2) chánh tổng Tri-chỉ, huyện Phú-xuyên.

Ng-mạng-Lại, tàng cửu phẩm bá hộ (9-2), chánh tổng Trinh-tiết, phủ Hoài-đức.

Ng-văn-Học, tàng cửu phẩm bá hộ (9-2), lý trưởng Tự nhiên, phủ Thường-tín.

Tàng cửu phẩm văn giai (9-2)

Ng-hữu-Tuệ, phó hương hội làng Tây-tựu, phủ Hoài-đức.

Đỗ-văn-Đáng, lý trưởng làng Mai-lĩnh, huyện Thanh-oai.

Ng-ngọc-Cẩn, lý trưởng làng Xuân-mai, huyện Chương-mỹ.

Ng-duy-Phác, lý trưởng làng Hoàng-mai, huyện Hoàn-long.

Đinh-kim-Cần, tư cấp làng Phác-xá, huyện Hoàn-long.

Ng-tử-Vinh, chánh hương hội làng Nghi-tuàn, phủ Ứng-hòa.

Lưu-danh-Tuyên, chánh-tổng Phương-canh, phủ Hoài-đức.

Nguyễn-đình-Khang, chánh-tổng Thượng-trì, phủ Hoài-đức.

Nguyễn-quang-Đại, phó tổng Hạ-tải, phủ Hoài-đức.

Đặng-đình-Triệu, lý-trưởng Kim-bài, huyện Thanh-oai.

Nguyễn-trọng-Kinh, lý trưởng Văn-trì phủ Hoài-đức.

Nguyễn - đức - Thanh, lý-trưởng Thanh-quang, phủ Hoài-đức.

Vũ-đức - Lương, lý - trưởng Đức-diễn, phủ Hoài đức.

Bùi-ngọc-Diên, lý-trưởng Hạ-hội, phủ Hoài-đức.

Nguyễn - ngọc - Lý, lý-trưởng Yên-hội, phủ Hoài đức.

Phạm-v - Phe, lý-trưởng Phú-xá, phủ Hoài-đức.

Nguyễn-tư-Đàm, lý-trưởng Tây-tựu, phủ Hoài-đức.

Nguyễn - khắc - Chân, lý - trưởng Phúc-lý, phủ Hoài-đức.

Nguyễn-v-Viết,lý-trưởng Công-khê, phủ Mỹ-đức.

Dương-v-Tập, phó-tổng Hạ-hồi,phủ Mỹ-đức.

Lê-văn-Long, lý - trưởng Hà - vi, phủ Thường-tín.

Nguyễn - khắc - Phúc, lý - trưởng Văn-gia, phủ Thường-tín.

Nguyễn-v- Kỷ, lý-trưởng Bo-dau, phủ Thường-tín.

Phạm văn-Cốc,lý-trưởng Lưu-khê, phủ Thường tín.

Vũ-duy - Bình, lý-trưởng Tân-độ, phủ Thường-tín.

Nguyễn-Bách, lý-trưởng Yên-lãng, huyện Hoàn-long.

Phạm-duy-Diên, lý-trưởng Ngoại-châu, huyện Hoàn-long.

Nguyễn-văn—Võ, lý-trưởng Thịnh-hòa, huyện Hoàn-long.

Nguyễn-văn-Ngọc, lý-trưởng Lạc-tảng, huyện Hoàn-long.

[illegible], huyện Thanh-trì.

Nguyễn-v-Ngạc, lý-trưởng Yên-mỹ, huyện Thanh-oai.

Phùng-v-Canh, lý-trưởng Thọ-am, huyện Thanh-trì.

Chu-v - Sán, lý-trưởng Cổ - điển, huyện Thanh-trì.

Nguyễn - hữu - Kính, lý - trưởng Chính-kinh, huyện Thanh-trì.

Nguyễn-hữu-kỷ, lý-trưởng Bằng-liệt, huyện Thanh-trì.

Trần-văn-Lạc, lý-trưởng Thanh-trì, huyện Thanh-trì.

Nguyễn-hữu-Thu, phó tổng Bắc-sở, huyện Đan-phượng.

Nguyễn-đình-Sáng, phó-tổng Kim-thia, huyện Đan-phượng.

Nguyễn - đu - Côn, lý-trưởng Lá-thách, huyện Đan-phượng.

Nguyễn-Khôi, lý - trưởng Phương-viên, huyện Đan-phượng.

Tạ-viết-Tùng, phó-tổng Bài-trương, huyện Chương-mỹ.

Đỗ-đình-Trọng, lý-trưởng Vũ-lao, huyện Chương-mỹ.

Ng-văn-Du, phó tổng Khai - thái huyện Phú-xuyên.

Vũ-văn-Khu, lý trưởng Khả-liễn, huyện Phú-xuyên.

Dương-văn-Thác, lý trưởng Văn-hoàng, huyện Phú-xuyên.

Lê-hữu-Triện, lý trưởng Trung lập, huyện Phú-xuyên.

Nghiêm-ái-Tiêu, lý trưởng Tri-chi huyện Phú-xuyên.

Ng-đình-Linh, lý trưởng Chuyên-mỹ-ngoc, huyện Phú-xuyên.

Ng-văn-Cân, lý trưởng Tả thanh-oai, huyện Thanh-oai.

Ng-đăng Bang, lý trưởng Bách-kỳ, huyện Thanh-oai.

Ng-v-Nhung, lý trưởng Sơn-lãng, phủ Ứng-hòa.

Ng-khắc-Tường, lý trưởng Viên-nội, phủ Ứng-hòa.

Ng-phúc Huân, lý trưởng La-phù, Hoài-đức.

Ng-văn-Bệ, lý trưởng Thịnh-quang, huyện Hoàn-long.

Ng đình-Cửu, lý trưởng Quảng-tái thượng, phủ Ứng-hòa.

Vũ-dương-Liễu, lý trưởng Lệ-khê phủ Mỹ-đức.

Đỗ-nguyên-Lương, tổng sư quán làng Quảng-bị, huyện Chương-mỹ.

Ng-đức-Quyền, tổng sư, quán làng Huyền-kỳ, huyện Đan-phượng.

Trần-văn-Nghi, phó lý làng Giáng-vũ, huyện Hoàn-long.

Tăng cứu phẩm bổ hộ (9.2)

Ng-đình-Mão, tùy phái tòa sứ, quán làn La-khê, phủ Hoài-đức.

Ng-đình-Cung, làm tại nhà buôn, quán làng Chuyên-mỹ-hạ, huyện Phú-xuyên.

Phạm-văn-Nhơ, phó lý làng Tinyên, phủ Thường-tín.

Ng-văn-Lương, trưởng phố Hà-cầu, quán làng Cầu-đơ, huyện Thanh-oai.

Ng-hợp-Cẩn, tá dịch quán làng Bình-đà, huyện Thanh-oai.

Đặng-v-Poác, tá dịch quán làng Diên-ứng, huyện Chương-mỹ.

Ng-văn-Trang, tá dịch, quán làng Tiên-tân, phủ Hoài-đức.

Đỗ-vũ-Hoàng, tá dịch, quán làng Đông-ngạc, phủ Hoài-đức.

Tăng cứu phẩm đội trưởng (9.2)

Phạm-văn-Ngọc, cai lệ, quán làng Mỹ-lâm, huyện Phú-xuyên.

Ng-phú-Đàm, cai lệ, quán làng Hiệp lộc, phủ Quốc-oai (Sơn-tây).

Dương-v-Chuyên, cai lệ, quán làng [illegible]

Lưu-văn-Vinh, cai lệ quán làng Cao-xá, huyện Thanh-oai.

Tin Saigon

Làm bạc giả

Chiều thứ sáu trước, sở Mật-thám Chợ-lớn đến khám nhà một người Khách là Tuan-Chieu ở đường Louvain số 82, bắt được đang làm bạc giả một hào. Những hào ấy làm bằng đồng khéo lắm rồi đem mạ bạc coi như hào thật. Xét ra Tuan-Chieu mỗi ngày làm được đến ba bốn trăm đồng. Những khi cụ làm bạc ấy đều phải tịch đem vào tòa cả.

VIỆC HANOI

Thời - tiết

7 giờ 19 độ
15 giờ 22 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.		11	50
—	nhì, —	10	80
—	ba, —	9	80
Thóc hạng nhất,	—	6	80
Bắp ngô	—	7	50

Giá bạc. — Kể từ ngày 4 Mars 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 11 f. 00

Quan Thống-sứ đi kinh lược. — Ngày hôm qua quan quyền Thống sứ Krautheimer đã đi ô-tô lên kinh-lược tỉnh Bắc-giang. Buổi sáng ngài tiếp các quan chức Tây Nam tại tòa Công-sứ và buổi chiều thì thăm các công sở như trường học, nhà thương, văn văn. Rồi ngài cùng quan Học-chính Lafferranderie lên Nhã-nam. Chiều hôm ấy ngài lại về ngay Hanoi. Chừng mồng 7 hay mồng 8 tháng này ngài sẽ lên Thái-nguyên.

Bàu cử lại hội-viên thành-phố. — Hội-viên thành phố Hanoi và Haiphong năm nay đã đến hạn phải bàu lại rồi, chưa có nghị-định định vào ngày nào, song cả hễ cả hai thành-phố cùng bàu vào ngày chủ nhật 3 mai. Nếu hôm ấy bàu không xong thì lại đến chủ-nhật sau là 10 mai. Về bên hội viên ta, chưa rõ có những ông nào phen này ra ứng cử đấy.

Giúp người bị lụt. — Hội « Foyer Indochinois » là hội Ái-hữu của người Nam ở bên Pháp đã quyên được hai mươi hai vạn quan (220.000 francs) giúp cho các nhà bị lụt ở Trung Bắc kỳ. Quan Toàn-quyền đã định chia cho mỗi xứ một nửa và đã tư cho nhà Ngân-hàng Đông pháp ghi vào sổ cho những người bị lụt bão ở Trung-kỳ và cho người bị lụt ở Bắc-kỳ mỗi hạt là 110.000 francs.

Tại phủ Toàn-quyền. — M. Giudicelli quan cai-trị hạng ba, tòng sự tại Nam-kỳ nay đổi vào phủ Toàn-quyền.

Các kỳ thi lấy học-bổng. — Có nhiều người hỏi bản quán kỳ thi lấy học-bổng trong học cao-đẳng tiểu-học mà các báo đăng là ngày 4 juin này sẽ mở thì là thi gì và thể lệ [illegible] Ain phúc đáp để độc giả được rõ rằng kỳ thi lấy học bổng trong học cao đẳng tiểu học ngày 4 juin 1925 cũng như kỳ thi lấy học-bổng trong học trung học ngày 15 mai này là những kỳ thi mở riêng cho trẻ con Tây chứ không can-thiệp gì đến học sinh ta, bởi vậy cái tin ấy bản báo không đăng.

Giấy chứng chỉ thầy thuốc. — Vì trong một số báo trước, bản báo có nói rằng các giáo-chức tập sự chưa được bổ vào chính ngạch phải lấy giấy chứng chỉ thầy thuốc (certificat d'aptitude physique) theo như tờ thông tư của quan Học-chính thì hiện Bắc-kỳ ngày 26 décembre 1924, nay có nhiều ông viết giấy hỏi bản báo cái chứng chỉ ấy phải lấy ở đâu và do ông thầy thuốc nào cấp. Vậy bản quán trả lời chung để ai nấy biết rằng giấy chứng chỉ ấy, các viên y-sĩ thi-sai ngạch y-tế (médecin auxiliaire de l'assistance) ở các tỉnh cũng có thể cấp được. Theo như nghị-định ngày 28 septembre 1913 và tờ chu tri ngày 14 février 1920, thì các giấy chứng chỉ ấy phải do các nhà y-khoa Âu-tây hay là bản xứ cấp mà không phải mất tiền.

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thọ độ nựa đăng Bắc-đẩu bội-tinh.
Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Saïd (Ai-cập Med.
Ngoại khoa, bộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ
— chiều 14 — đến 17 —
KHAM BỆNH: GIÁ 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÂM-CHỨNG: GIÁ 1 đồng
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 53, cuối nối số 236
8.381

Giấy nói riêng của thành-phố. — Kỳ tàu vừa rồi tòa Đốc-lý đã nhận được những máy nói để nay mai sẽ đặt riêng cho các sở cảnh-sát có thể khắp trong thành-phố cần cứ thông tin với nhau được để tiện việc tuần phòng và việc chữa cháy.

Cuộc đánh số lập đài kỷ-niệm các chiến sĩ trận vong. — Đến ngày 1er Mai 1925 thì mở sổ. Một sổ thứ nhất được 10.000 p. 00; hai sổ sau mỗi sổ được 5.000 p. 00; năm sổ mỗi sổ được 1.000 p. 00; mười sổ mỗi sổ được 500 p 00 và 100 sổ mỗi sổ được 100 p. 00. Tại bản-quán có bán vé. Giá mỗi vé 1 p. 00. Gửi đi các tỉnh, xin đính thêm tiềnước gửi thư-phải-lại (recommandé).

Các ngài mua mau kẻo hết.

TẠI TRƯỜNG QUANG-VĂN

17, Rue des Briques, Hanoi

Lớp dạy riêng cho các nữ học-sinh thi bằng cơ-thầy tốt-nghiệp đã bắt đầu học từ hôm 2 Mars 1925.

Lớp lấy học từ 12 giờ trưa, đến 2 giờ chiều. Tiền học một tháng là 2$ 00.

Con lớp năm thứ nhất (1ère année) và lớp thư-ký (cours des secrétaires) cũng đã học từ tối hôm ấy.

Lớp nào cũng có hai ông giáo và phần nhiều là học về pháp-văn và toán-pháp.

Những giấy xin học phải nộp tại buổng ông đốc từ 8 giờ đến 10 sáng. Phải đính thêm cả bản khai-sinh nữa.

Trường lại lập ra một cuộc nói truyện riêng về việc học.

Vậy ngài nào có vấn-đề gì hay muốn bàn, xin gửi đến cho ông đốc biết trước, nhà trường rất lấy làm hoan-nghênh.

Chương mĩ bội-tinh. — Quan Toàn-quyền vừa ký nghị định cấp Chương-mĩ bội-tinh cho các nhà nông công thương có tên sau này :

Bội-tinh hạng nhất (bằng vàng)

M. Lê-văn-Thước thc Nam-sinh thầu khoán ở Haiphong.

Bội-tinh hạng nhì (bằng bạc)

MM. Ng-văn-Hai, hội viên Hội-đồng quản-hạt, phủ hàm tại Gò-công (Nam-kỳ).
Trần-Chánh, điền chủ tại Rạch-giá (Nam-kỳ).
Trần-trọng-Vũ, Đốc-công tại nhà máy điêm ở Bến-thủy (Trung-kỳ).
Vi-hội-Ngộ, thầu khoán ở Haiphong.
Trịnh - văn - Chính, làm mũ tại Hanoi.

Bội-tinh hạng ba (bằng đồng)

Bà Trần-thị-Thọ,điền-chủ tại Vĩnh-long (Nam-kỳ).
Bà Huỳnh-kim-Danh tức Đặng thị-Lộc,điền chủ tại Saigon (Nam-kỳ).
MM. Trần-công-Dong làm ảnh tại Saigon.
Cao-triều-Trung, bồi-viện hàng tỉnh tại Bắc-liêu (Nam-kỳ).
Võ hiếu-Đễ, hội - trưởng hội Nông-nghiệp liên hiệp tại Cầu-tho (Nam-kỳ).
La-thanh-Co điền chủ tại Cầu-tho (Nam-kỳ).
Ngọc-v-Nhuong, cựu chánh-tổng điền-chủ tại Long-xuyên(Nam-kỳ).
Huỳnh - Hay, chánh-tổng, điền-chủ tại Rạch-giá (Nam-kỳ).
Ong-hưng-Kỳ chánh-tổng, điền-chủ tại Soctrang (Nam-kỳ).
Bùi-xuân - Khoái, làm mũ tại Hanoi.
Phạm-thọ-Cửu tức Chân-hưng, thợ bạc tại Hanoi.
Đỗ-ngọc - Hiên, quản lý đồn-điền ở Nam-định.
Mạc-đình-Tư, chủ nhà in tại Hanoi.
Bà Nguyễn - thị-Tỷ, điền chủ tại Cẩm-lý,Bắc-giang.
Nguyễn-quang-Vinh, làm đồ gỗ ở Nam-định.
Phạm-văn-Yêng, làm công cho đồn-điền Uông-bí.
Trần-v-Thiện, thợ bạc lại Nam-định.
Lưu-văn-Tuân, thợ may ở Hà-đông.
Trần-văn-Bảo, làm tại nhà máy điêm ở Bến-thủy.
Lê-văn-Nhân, buôn bán ở Quinhơn.
Eap-Tek, buôn bán ở Bat'am-bang (Cao-mên).
Đặng-văn-Kiêm, bằng - trưởng Nam tại Soai-Teap (Cao-mên).
Toutch, Tư-ngân cho nhà vua (Cao-mên).
Thao-Keu, tham-biện tại Ventiane (Ai-lao).

HIỆU BÀO-CHẾ :
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
MỚI NHẤT
(CATALOGUE GỬI MẤY)

Hội đền Voi-phục. — Hôm nay chính là ngày hội đền Voi-phục ở Ô-cầu-giấy, cứ như mọi năm, nếu năm nào vào ngày tạnh ráo hay là ngày chủ-nhật thì hội cũng đông, song năm nay giời chẳng chiều lòng người xem hội, nên ngay từ sáng vẫn lất-phất mưa xuân, và lại không phải là ngày nghỉ, nên quang-cảnh hội cũng kém phần náo-nhiệt, và khách đi xem hội cũng bớt chút nhiệt-tâm, chuyến xe điện nào đi Ô-cầu-giấy cũng chỉ thấy lơ-thơ những người, kẻ hương hoa, người vàng sớp ! Cái đình đám hội cũng chẳng có gì, một đám rước trống chiêng inh ỏi, cờ quạt phất phơ ; ở trong đền thì kẻ quỳ người lễ, miệng lầm rầm khấn vái, tay súc sắc xin liêm. Trước hiên thì một vài cụ mất gà lông lánh, miệng lâm nhâm luôn những là : « Đinh, tài, phúc, lộc » cũng là « cát » với « hung », « nghỉ » với « phòng ». Nếu cứ như lời thánh dạy, thì ai ai cũng lầm của nhiều con, buôn may bán đắt ; lại lo một điều cụ thầy cũng khéo đoán : gái chưa chồng tai nói rằng sẽ được gửi tỉ-tán vào nơi lầu ngọc nhà vàng, giai chưa vợ thì sẽ lâm bạn cùng người hương giời sắc nước ; ấy ! mà thôi thường, cái tốt ai chẳng muốn, cái đẹp ai chẳng mê, cũng bởi thế nên lầm kẻ nghe thấy lời thầy mà nở mày tươi mặt, yên trí rằng thánh nói chẳng sai, cũng bởi thế mà các cụ thầy cũng được một bữa quà no cho cháu ! Ấy hội chỉ có thế thôi. Rất cục lại chỉ người lại xem người, mà ngày hội này về cuộc « đấu-xảo người » thì chưa được viên-mãn, vì giời mưa, nên sa-tanh, áo gấm, tất lụa giầy nhung, *imperméable* xanh mào, giầy jaune nọ nọn mũi, cũng là mất phần công-nương, bộ mỏi công-tử nghe chừng như hiếm, nên cái đình đám hội kém về phong-quang và các người đi xem hội cũng kém một phần vui con mắt.

Thôi ! chớ có lo ! Thiếu-quang chín chục mới có ngoài ba mươi, xuân còn dài, hội còn lắm, các người lầm « mối » còn được nhiều lão nhồn nhơ chơi !

Vui xuân c ung cả một giời.
Sẵn xuân riêng nặng một người vi [xuân.
K.

AI MUỐN LÀM GIÀU ?

Một đồng bạc vốn mà lợi được hàng vạn !

Một đồng bạc vốn mà lợi được hàng ngàn, hàng trăm !

Muốn như thế, thì kíp mua một phiếu vờ cuộc sổ số « Việc lập Đài kỷ-niệm các trận vong chiến sĩ. »

Phiếu ấy có bán ở các nơi công sở, và các cửa hàng to.

AUTOS D'OCCASION

Studbaker 6 cylindres. 18 HP 1.600 $
Citroën torpédo. . . . . 10 HP 1.200 $
Fort — . . . . 10 HP 400 $
S'adresser à l'Usine Electrique.

Hội Ái-hữu Điện-báo Bắc-kỳ. — Hôm 1er mars 1925, hội Ái-hữu Điện-báo Bắc-kỳ của các viên chức Annam đã bàu cử tòa trị-sự 1925 như sau này :

Ban trị-sự : MM. Trần-văn-Quế, chánh-hội; Nguyễn-Mẫu, phó-hội; Vương-khả-Lịch,thủ-quỹ ; Trần-khắc-Minh, thư-ký; Trần-đức-Tiên, Ng.-văn-Ngọc, Đỗ-đình-Lương, Ng.-văn-Tiếp, Đào-đức-Nhung, hội-viên.

Ban kiểm-soát : MM. Nguyễn-ngọc-Hiền, chánh-hội ; Phan mạnh-Tạ, Ng.-văn-Chín tức Can, hội-viên.

Ban cổ-vấn : MM. Ng.-văn-Kỷ, Ngô-quang-Gu, Vũ-văn-Can.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
Rue Paul-Bert, Hanoi
Bán xon trước khi làm sổ
Tại tất cả các gian hàng
Kể từ ngày 1er Mars
Xem lời bá cáo tại trang thứ ba,
và giây ca-ta-lô riêng
MUA GIÁ RẺ

số 121

THÚY-HỦ'

NGUYỄN-BỔ-MỤC dịch thuật

... Người đàn-bà chạy đến cạnh bàn, nhắc mấy gói hành-lý nặng-nề lên xem, đoán chắc là trong có nhiều vàng bạc.

Bông lại nghe tiếng người đàn-bà cả cười mà bảo rằng :

— Hôm nay có ba mạng này, sẽ làm bánh bán được trong vài ngày. Lại được thêm mấy món đồ hành-lý này nữa.

Lại nghe tiếng hình như người đàn-bà xách các gói hành-lý ấy đem vào nhà trong. Khi năng quay ra, bảo hai tên người nhà khiêng *Vũ-tàng*, nhưng chúng khiêng sao nổi được. *Vũ-tàng* cứ ngay đó người ra, nằm ở mặt đất, nặng kể có hàng nghìn cân vậy.

Lại nghe tiếng người đàn bà quát mắng rằng :

— Đồ khốn-nạn kia, chỉ nghề ăn cho béo, chẳng được việc gì cả, để-thường bà phải mó tay vào mới xong. Thằng béo phị này lúc nãy nó lại có ý muốn cợt ghẹo bà, bây giờ xẻ nó ra bán làm thị bò được đây. Còn hai thằng gầy-còm kia dùng làm thịt trâu bán. Khiêng đi mau lên !

Người đàn-bà vừa nói, vừa cởi áo xoay trần ra, sẽ thò tay nâng *Vũ-tàng* dậy. *Vũ-tàng* thừa thế ôm chặt lấy người đàn-bà, lại dùng hai bắp đùi kẹp lại mà nằm lên trên, bỗng nghe tiếng người đàn-bà kêu rống như con lợn bị cắt tiết. Hai tên người nhà toan chạy lại cứu, *Vũ-tàng* quát to lên một tiếng, chúng đều run sợ mà đứng ngẩn ra.

Người đàn-bà bị *Vũ-tàng* đè ở dưới đất, kêu van mà rằng :

— Tôi biết ngài là tay hảo-hán rồi, xin ngài tha cho tôi !

Người đàn bà cứ đành nằm yên, không dám cựa cậy. Bỗng có một người quẩy gánh chỉ đỗ ở ngoài cửa. Người ấy trông thấy người đàn-bà bị *Vũ tàng* đè, vội-vàng đảo bước tiến vào mà bảo rằng :

— Ngài hãy nguôi cơn thịnh giận mà tha thứ cho, tôi sẽ xin thưa một câu chuyện.

Vũ-tàng vùng đứng ngay dậy, chân trái giẫm đè người đàn-bà rồi giơ hai tay quay lại nhìn thì thấy người ấy đầu đội khăn xanh, mình mặc áo trắng, chân cuốn xà-cạp và đi đôi giầy gai. Người ho; xương xương, mà có mấy cái rau, ước độ 35 hoặc 36 tuổi,

Người ấy chắp tay mà nói với *Vũ-tàng* rằng :

— Xin ngài cho tôi được biết tôn tính đại danh là gì ?

Vũ-tàng nói :

— Ta trước sau vẫn có một tên. Đó-đầu *Vũ-tàng* tức là ta đó !

Người ấy nói :

— Có phải ngài tức là ông *Vũ đầu-đầu* đánh được con hổ ở *Cảnh-dương-cương* đó không ?

Vũ tàng đáp rằng :

— Chính phải đấy !

Người ấy liền sụp lạy mà thưa rằng :

— Tôi nghe tiếng ngài đã lâu, ngày nay mới được tái-kiến.

Vũ-tàng hỏi :

— Bác có phải là chồng người đàn bà này không ?

Người ấy nói :

—Vâng! Người này là vợ tôi đó.Vợ tôi thật có mắt mà không trông thấy núi Thái-sơn, dám xúc-phạm đến đó-đầu, nay xin đó-đầu nể chúng tôi mà tha tội cho.

Vũ-tàng vội-vàng tha cho người đàn-bà dậy, rồi hỏi rằng :

— Tôi xem hai vợ chồng bác cũng không phải là người tầm thường, xin nói họ tên cho tôi biết.

Người ấy bảo rằng :

—Hiền-thê mau mau dậy mặc áo, rồi ra cây lạy tạ đó đầu đi.

Vũ-tàng nói :

— Vừa rồi tôi trót sỗ-sàng, xin gia-tiểu chớ giận.

Người đàn-bà nói :

– Chúng tôi có mắt mà không biết người, trót đã gây việc chông gai, xin ngài tha tội. Mời ngài vào ngồi chơi tại nhà trong.

Vũ-tàng lại hỏi rằng :

— Hai vợ chồng bác tôn-tính đại-danh là gì ? Tại sao bác lại biết tiếng tôi ?

Người ấy nói :

— Tôi họ *Trương* tên *Thanh*, nguyên là một gã trồng rau ở trong chùa *Quang-minh* đây. Nhân tôi có một việc tức giận, giết chết các sư ở chùa ấy, rồi phóng hỏa đốt chùa thành ra một nơi đất đỏ, nhưng chẳng ai tại thưa kiện, cho nên quan trên cũng không đòi hỏi đến tôi, tôi vẫn thường kiếm ăn tại khu rừng này.Một hôm, có ông cụ già quẩy gánh đi qua, tôi ra ăn cướp. Hai bên đánh nhau hơn 20 hợp. bị ông cụ già ấy đánh ngã. Nguyên ông cụ già ấy tuổi nhỏ cũng là tay chơi, trông thấy tôi đánh nhanh-nhẹn, liền đem về trong thành nài và dạy bảo võ-nghệ, lại gả con gái cho mà bắt ở giữ rể tại đấy. Nhưng tôi ở đấy sao được, lại phải về đây làm mấy gian nhà tranh, mở ngôi hàng bán rượu. Kỳ thực tôi chỉ dùng bọn hành khách qua lại, người nào vừa mắt, sẽ đánh thuốc mê cho chết, rồi sẽ thịt ra. Thịt sào bán giả thịt bò, còn thịt vạn dùng làm nhân bánh. Hàng ngày tôi vẫn gánh bánh đem vào bán trong các làng, lấy thế làm kế sinh-nhai, cho qua ngày tháng. Vì tôi cũng có giao kết với bọn giang hồ hảo-hán, chúng vẫn thường gọi tôi là *Thái-viên-tử Trương thanh*. Vợ tôi họ *Tôn*, thuở nhỏ học được võ nghệ của thân- phụ, người ta thường gọi là *Mãn-dượi-thoa Tôn-nhị-nương*. Vừa rồi chúng tôi đi về, nghe tiếng vợ tôi kêu gọi, không ngờ lại gặp đó-đầu. Tôi đã nhiều lần dặn bảo vợ tôi rằng : Có ba hạng người ta không nên hại. Một là các tăng-đạo đi vân-du : người ta đã là kẻ đi xuất-gia tu-hành thì ta không nên xâm phạm. Năm trước có một người kinh thiên động địa, tức là bước tiến hạt hữu quan *Lão-sung* kinh-lược tướng-công ở phủ *Diên-an*, tên gọi *Lỗ-đạt*. Nhân vì đắm ba cái chết một gã *Trần-quan-tây*, phải trốn vào *Ngũ-đài sơn* cạo đầu đi tu. Trên lưng ông ta có nhiều vằn hoa,cho nên chúng vẫn gọi là *Hoa-hòa-thượng Lỗ-trí-thâm*. Ông ta thường cầm một cây thiền-trượng nặng hơn 60 cân. Bấy giờ ông ta đi qua đây, vợ tôi thấy người béo tốt, liền đánh thuốc mê, khiêng đem vào phòng mổ. Vừa toan mổ thịt thì gặp tôi về. Tôi trông thấy cây thiền-trượng ấy lừng, vội-vàng dùng thuốc giải cứu cho hồi tỉnh lại, rồi kết nghĩa tôn làm hàng anh. Nghe nói độ này ông ta chiếm cứ ngọn chùa *Bảo-châu ở trên núi Nhị-long*, cùng chàng *Thanh-điền-thủ Dương-chí*, làm nghề lục-thảo ở địa-phương ấy. Đã mấy lần ông ta viết thư gọi tôi, nhưng tôi chưa đi được.

Vũ-tàng nói :

— Hai người ấy tôi cũng thường được nghe tiếng.

Trương-thanh nói :

— Tôi chỉ tiếc một vị hòa-thượng béo đấy mình cao tám thước kia, vì tôi về chậm, thành ra ở nhà đã chết mất hồn tay chân rồi. Bây giờ chỉ còn sót lại một cái thiết-xích, một bộ áo cà-sa và một tờ độ-điệp tại đó. Cái khảo chứng nói làm chi, nhưng có hai vật rất đáng quí : một chuỗi trường-hạt bằng xương sọ người, cả thảy một trăm tám cái và một ngọn giới-đao bằng thép sáng loáng như thể tuyết hoa. Tôi chắc vị hòa-thượng ấy giết người không ít, hiện đến ngày nay ngọn giới-đao ấy cứ về hồi nửa đêm thì lại nghe có tiếng vang. Tôi chỉ tiếc hận về nỗi không kịp cứu vị hòa thượng ấy, trong lòng tôi thường thường vẫn nghĩ đến luôn....

(Còn nữa).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKIOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ tỏ nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời chầu phê rằng :

Chiếu nay đại dược phòng của MONTÈS gửi tặng, có chế nên một thứ rượu bổ đã từng ngự dùng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thị gửi cho qui dược-phòng chế-tặng để tỏ thành-ý.

Khâm thử.

以嘉其有製補藥之誠特示內閣知悉

批定三年五月初七日內閣大臣用寶交太醫院收掌

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Tiếng vỗ tay khen, nghe như sấm động

Cách buôn-bán đời xưa, đắt tiền mới được của qui, nếu của rẻ tất là của ôi. Người đời nay thì không thế: có khi buôn bán phát-đạt, lại dùng thứ của ôi mà bán đắt tiền. Nói tóm lại thì chỉ nên bán giá phải chăng là hơn.

Nay có hiệu bán trà **SÂM-MẬU,** *trà* **HỒNG-THÁI,** *trà* **VẠN-XUÂN** *ở phố hàng Ngang, số nhà 59, các giới quan thường mua dùng, ai cũng phải khen. Trà-vị rất ngon, bán giá phải chăng. Khi nào các ngài tiện dịp đi qua, xin mời vào hiệu* **SÂM-MẬU** *ở phố hàng Ngang, nếm thử một chén hoặc mua cho ít nhiều, đem về pha uống, ngẫm nghĩ bị ngon, mới biết là câu nói không sai vậy.* 2203

Thuốc thoa Cadum

để trị

các bịnh ngoài da

Thuốc thoa Cadum dùng để thoa xức cho hết nghứa và khi da phỏng sưng ứng đỏ rần lên. Nhờ thuốc ấy, mà cả vạng con người đặng yên giấc, ngủ ngon, khỏi đau nhứt bị các chứng bịnh ngoài da, nào là sai-sượng, nổi mụt, nổi nhọt, nổi phong, trầy-trụa, có lái, trốc da tróc vẩy, vân, vân.

Các ông các bà nhớ đặng ngày nào thì mua ngày nấy cho có một hộp thuốc đó, hoặ tiệm bán thuốc quen của các ông các bà.

Ngạch thừa-phái. — M. Ng-quế-Nhu, thừa-phái hạng năm tại châu Định-hóa (Thái-nguyên), nay đổi đi châu Võ-nhai cũng tỉnh ấy thay M. Ng-ngọc-Toản.

M. Đỗ-văn-Bảo, thừa-phái hạng tư tại châu Định-hóa (Thái-nguyên) nay kiêm chức lục-sự tại tòa án đệ nhị cấp châu ấy thay M. Nguyễn-quế-Nhu.

Con nhà ai? — Một đứa trẻ lên ba tuổi, mặc quần đỏ áo nâu, đầu đội mũ-nhung, lạc ở ngoài đường, một người đàn bà là Mme Chu-thị-Giẫn thấy vậy thương tình, mang nó về nhà nuôi ở ngõ Linh-đông hộ thứ sáu, vậy con của ai đến đó mà nhận.

Nạn xe-điện. — Hồi 8 giờ sáng hôm mồng 3, Cao-v-Khai 17 tuổi quán làng La-khê tỉnh Hà-đông, đi xe điện đến quãng Giám nhảy xuống, vô-ý bị thương nặng nên đã phải đưa vào nhà-thương phục thuốc.

Nạn ô-tô. — Cao-riệu-Hanh 22 tuổi, làm bồi ở khách sạn Métropole ở nhà 35 phố Gia-long đến trình sở cảm rằng hồi 1 giờ hôm mồng ba chiếc xe ô-tô chở hành khách số T. 2230 đi tới Thanh-xuân cách tỉnh lỵ Hà-đông chừng 4 km. đè phải anh hắn là Cao-văn-Viêm 32 tuổi bị thương nặng và đã phải vào nhà thương phục thuốc.

Quan Đoc-tơ Bi-cơ-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bịnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bịnh sốt thường, sốm và ngã nước, các bịnh lận, giang-mai, lở, đau mắt, các chứng sài trẻ-con.

Phòng khám bịnh chính tại phố hàng Giá, số nhà 33, Hanoi dây nói 314.

Quan Đốc-tơ có cả nhà cho người đi, người ốm đến xem, ai cần lại hỏi. 2052

TOU-FOU???

Tou-fou là tay đóng trò chớp bóng có giá-trị

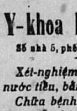
CỦA HIỆU

INDOCHINE-FILM

Sánh bằng được với những tay sành sỏi

Chẳng bao lâu ta sẽ được mục-kích VUA GIẢI BUỒN này trên màn ảnh các rạp ở Đông-pháp.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-GAN-CÁ-VIÊN

(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ: 0$90

施肝油

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé

55 nhà 5, phố Thợ-nhuộm, Giây nói 395

Xét-nghiệm máu mủ, đờm rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh siển, bệnh đau dạ dầy, đau ruột, bệnh đàn bà và hộ-sinh, vân vân.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ 30 đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa. 2000

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Giá thóc gạo

Thị giá thóc gạo phiên chợ ngày 3 mars 1925 như sau này :

Gạo

Hạng nhất giá	11,20	100 kilos	
— nhì —	10,50	100	—
— ba —	9,50	100	—

Thóc

Hạng nhất giá	7$20	100 kilos	
— nhì —	7,00	100	—
— ba —	6,80	100	—

Sinh-tử giá-thú. — Việc sinh-tử giá-thú tháng février như sau này :

Người Âu

Giá thú :	1 đám hỏi
	4 đám cưới
Sinh :	2 con trai
Khai sinh :	2 con gái
Tử :	1 đứa trẻ.

Người Á

Giá thú :	3 đám hỏi
	2 đám cưới
Sinh :	47 con trai
	37 con gái
Tử :	103 đàn ông
	71 đàn bà.

Một tin buồn nhưng hiếm có. — Vừa có tin bà cụ đích-mẫu ông quản Hàm ở phố Dinh (phố Án-dương) mới từ trần sáng hôm mồng sáu ta, đến hôm mồng mười thì cất đám.

Nguyên bà cụ này hưởng thọ vừa trăm ba tuổi, mà vẫn được mạnh khỏe tinh táo cho tới lúc lâm chung, biết mình chết còn dặn lại những chuyện sau cho con cháu.

Bình sinh cụ là một người rất đức-hạnh nên thường khi nhiều người vẫn được nghe cụ nhắc lại biết bao nhiêu chuyện ngót trăm năm về trước cho đến bây giờ.

Ôi, thế sự thăng trầm, sao dời vật đổi, mà đôi mắt được trải qua như cụ thực hiếm lắm thay.

Thôi! thế là phố ta, tỉnh ta, và phần nhiều tỉnh khác nữa, thiệt mất một bà cụ sống lâu đến một trăm linh ba tuổi.

Xin có lời kính viếng cụ, và chia buồn với tang-gia.

Minh-Tâm.

Nghề chơi lắm lúc cũng khờ. — Tỉnh phèo, nghĩa phượu là cô-đầu với quan viên; quan viên cũng tự biết thế mà còn lắm người vẫn say mê say mệt đến tan cửa nát nhà, tù tội đến thân thì nghĩ cũng kỳ quặc lắm vậy.

Mới đây ở xóm trên của chị em có một quan viên vào hạng đó, thường vẫn hát ở nhà một ả, tiền mua vui mất đã khá, lại chu đáo gọn cả cái tết vừa rồi cho chị em, thế mà chẳng biết rằng chị em tệ bạc hay quan viên còn có điều bất như ý gì khác với chị em để chị em phải giờ đến ngón không tiếp đãi, bao nhiêu tình tứ nồng nàn khi trước đều theo khói pháo ngày tết bay sang Ngộ sang Lào mất cả, thậm chí món tiền giáp cho chị em, chị em cũng vỗ tuột trắng tay mà lại còn học cho một bài « bắc thang lên hỏi cụ giời... » mới cực chớ! Quan viên này nghĩ lại biết rằng dại, nghe đâu đã lấy chì buộc cổ tay và tìm cách rửa hờn cũng lạ. Nội các quan-viên nào thường đi hát với quan viên ấy thì quan viên ấy cũng đem chuyện mình thuật lại một lượt và xin kết mối đồng tâm cùng thề-chay nhà người chị em đó. Xem ra nhà người chị em đó cũng lấy thế làm nâng, vì suốt từ sang giêng đến giờ có chiều vắng vẻ tiếng đàn sênh!

Ôi! quan viên với cô đầu, lúc mình mình tơ tở, nước mước non non thì hình được như câu mấy sông cũng lội mấy ngàn cũng pha; thế mà đến khi xu ít tình phai thì đãi nhau như câu chuyện tiền nay mới đáng ngao ngán cho những ai ai lắm lắm.

X. lai cảo

Mất mũ. — M. De la Charrière là thanh tra sở thương-chính đi từ Haiphong lên Hải-dương mất một cái mũ dạ đen.

Mất con sợi. — Phòng Thương-mại có đơn thưa tên Trần-v-Nuôi 18 tuổi, làm phu ở Quan-khẩu ăn cắp bốn con sợi. Tên Nuôi đã phải bắt tống giam để giải ra tòa xét nghĩ.

Thẻ thuế thân. — Thẻ thuế thân thành-phố mỗi ngày đã thấy đông người lấy lắm, chắc năm nay các thầy tuần-cảnh cũng đỡ tốn công đi tìm nã.

BẮC-KẠN

Thuyên chuyển. — Được tin ông Vũ-đình-Lâm chủ sự sở Bưu-điện thuyên về Hanoi, mọi người quen biết đều lấy làm tiếc, vì ông là người hòa nhã ôn tồn.

T. lai cảo.

VIỆC KINH-ĐÔ

Việc bổ trú-dịch các tỉnh. — Bộ Lại tư trình các đại-thần viện Cơ-mật đặng hay: Chiếu theo nguyên-lệ thời ngạch trú-dịch các tỉnh là tì-uộc về lý Hành-nhân. Ngày tháng 3 năm Thành-thái thứ 10, tỷ ấy triệt bãi, qui viện phiếu xin lưu vài viên đem vào sổ viện thuộc, còn ngạch trú-dịch ở các tỉnh thì vẫn để vậy. Về sau có khuyết, qui-viện lựa đem các người hành-nhân nguyên trước bị tỉnh giảm hoặc thương lấy học-trò trường Quốc-học mà điền bổ. Hai ba năm lại đây, bộ tôi cũng có lựa đem các người tăng-cường thông-ngôn trở về cải thụ hàm lệ được điền-bổ cùng sanh-viên quốc-tử-giám khiếu-tráng mà thương-điền.

Vả chăng hiện nay những cử-nhơn, tôn sinh, ấm-sanh, học-sinh đậu khiếu ở quốc-tử-giám giao do bộ tôi điền bổ cũng nhiều; trong đó những người đã có bằng Sơ-học tốt-nghiệp bộ tôi nghĩ đem thương-điền ngạch trú-dịch để sung công-vụ. Hoặc khi nào qui-viện có lựa-bổ thưởng cũng nên đem mấy người tùng-chinh thông-ngôn hoặc khiêu-tráng có bằng Sơ-học mà bổ dụng, chứ không cần thương lấy học-trò quốc-học làm gì nữa.

Vậy nên tư trình, nhờ các Đại-thần thẩm xét. Nay kính tư trình.

(Xem trang thứ tư)

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ tư 4 Mars 1925

MẠI DU LANG ĐỘC

CHIẾM HOA KHÔI

Trên đời tỉ kẻ mắt xanh,
Yêu ta họa có một anh hàng dầu.

Tối thứ năm 5 Mars 1925

SONG SINH QUÝ TỬ

Ăn to quả phúc vẹn tròn,
Bảy mươi mốt tuổi sinh con đầu lòng.

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mấy bụi này, các bệnh ho, đơn mồng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì một năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống:

Cachets du Docteur Nofal

0$25 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu qua kỳ sở vọng.

Nếu phải yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhẩm, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

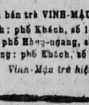
MỘT LỜI KHUYÊN BẢO RẤT TỐT

Bất cứ ai mắc phải bệnh nguyên, bệnh lâu (1) nên mách người ta dùng thuốc « MERCIER D'ANTIBLENNE ELIXARD », thuốc hột, chuyên trị bệnh đái, thuốc tăng lá cỗ hết công như đông-điền cọn mà hết vậy.

Thuốc này đã từng được thưởng nhiều bằng khoán vàng và bạc. Thuốc này các danh-y ai cũng lấy làm hiệu-nghiệm. Mỗi năm chữa được vài hàng ngàn người khỏi bệnh.

Bổ bột trong một vài lần, bước trên một mảnh khăn-khô mà đốt, rồi thử coi khói thuốc, chỉ hắt lên đó ngay. Có thể mà xem, sẽ thấy hiệu-nghiệm ở thường. Hãi thuốc quảng thượng « ELIXARD » (CIGARETTES D'ANTIBLENNE ELIXARD) cũng hiệu-nghiệm lắm.

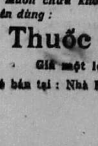
Trên vài hàng quảng cáo quanh hộp thuốc có in dấu-hiệu sau này mới là thực hiệu r

Gởi bán tại { BLANC, Hanoi / MONTÈS, Hanoi

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở *Quảng-đông bên Tàu*, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo ở *Vĩ-đi-sơn*, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hảo-hạng tại trên non núi cao như Liên-tâm, Ô-long và thủy-tiên, vân vân, dùng cách hóa-học điều chế, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà Liên-tâm nhỏ cánh, gọi là « SONG HỈ CHÍNH THÁI DANH-TRÀ » cũng được nhiều qui-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những đều riêng của trà VINH-MẬU đáng báo, để qui-khách thường trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi điếm bán trà VINH-MẬU:

Nam-định: phố Khách, số 144.

Hà-nội: phố Khay-ngang, số 25.

Hải-dương: phố Khách, số 14.

Vinh-Mậu trà hiệu cần bạch

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đau mỹ mắt, đau mắt, đau đa mảng mắt, chẩy nước mắt.

Muốn chữa khỏi các bệnh ấy thì nên dùng:

Thuốc Ciella

Giá một lọ: 0$50

Có bán tại: Nhà Ba-chuông, Hanoi

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

Bán xon trước khi thanh toán sổ sách

Bắc đầu từ ngày 1er Mars

MỘT VÀI THỨ GIÁ HÀNG

Một lô phấn. Đủ các mùi, đủ các hiệu Violet, Legrand, Gelle, Lalanne, v. v. Một hộp:		4 fr. 00
Xà-phòng thơm. Hộp dẹp Roger, và Gallet.		2 fr. 00
Gương, bỏ túi, 65 × 51 m/m.		2 fr. 25
Nước lotion Secret du Sorcier.	Một lọ:	6 fr. 00
Crème Dermophille	Một lọ nhỏ:	1 fr. 00
Đồng hồ đeo tay. Mạ kền, hình tròn hay hình vuông.		50 fr. 00
Đồng hồ đánh thức Mignon. Mặt trắng 55 m/m		18 fr. 00
Đồng hồ Baby. Mạ kền. Có chân. Mặt trắng 10 c/m.		20 fr. 00
Bít tất vải.	Một đôi:	3 fr. 00
Faux cols. Đứng hai gấp		0 fr. 50
Một lô thắt lưng		12 fr. 00
Mũ cát kết giạ mũi tam giang.		6 fr. 00
Mũ canotier.		6 fr. 00
Mũ panama		25 fr. 00
Giầy có cổ. Giầy không cổ		70 fr. 00

TÉLÉPHONE N° 129 — BONS POSTAUX N° 40 — AUX MAGASINS RÉUNIS

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-BÌNH

Một cái tai nạn gớm ghê của con nhà lao-động. — Hôm 28 tháng giêng ta, ở chỗ làm đá hòa-xa về hạt Quảng-trạch, có sẩy ra một cái nạn đá dăn rất đỗi ghê gớm. Đem đến nhà bệnh viện Ba-đồn, thì chết mất một người, tên là Lương-Huân, nguyên-quán tại làng Lệ-sơn, còn một người nữa tên là Nguyễn-Mai, nguyên quán tại làng Lũ-phong, bị nhiều vết thương nặng quá, đã chở vào nhà thương chính ở Đông-hới, chưa biết có sống được không.

Việc học ở nhà quê trong năm đói. — Nhân lúc hung hoang, người chốn thương thôn mười phần bức thiết, đã thiếu tiền, lại thiếu thóc, không thể cho con em theo đòi việc học, đành phải tạm bỏ trong một ít lâu, việc giáo-dục trong học khóa nầy, cũng chịu ảnh hưởng ít nhiều vậy.

Lắm nhà tiểu-học xứ quê, cách bốn năm tháng về trước, học trò tấp nập, cảnh tượng vui vẻ xiết bao, thế mà ngày nay cái vẻ cựu quang ấy, không còn thấy nữa. Nhiều trường học ngày trước hàng bốn năm chục học trò, mà ngày nay chỉ còn có mười lăm trò mà thôi.

Ít nữa cũng qua đến mùa sau, may ra có được phong doanh, thời sỉ học trò mới lại như cũ,

Xuýt đâm mất bốn ghe gạo — Bữa cuối hạ tuần février mới rồi, ở ngoài cửa Nhật-lệ có bốn chiếc ghe gạo, khi gần vào cửa, không ngờ gặp phải trận cuồng phong nổi lên, bốn « chiếc bách giữa dòng » ấy co-hồ-lâm-nguy. Trời cứ làm dông luôn trong hai đêm ngày, mấy chiếc ghe đó, thực đã thất điên bát đảo, lênh-đênh bồng bềnh trên mặt bể, may qua đến ngày thứ ba, gió êm sóng lặng, cái đội thương-thuyền kia mới thoát được nơi khổ-hải, bảo toàn được thân ghe, là nhờ họ có vợi bớt gạo xuống bể. rong mấy hôm ấy quan trên thật đã tận tâm cứu giúp, tưởng các thương nhân cũng nên ghi nhớ cái thịnh ý của quan trên.

TAM-QUAN

Mưa xuân. — Từ mồng một tết đến nay, trời cứ lạnh luôn, ngọn gió bấc thổi cả đêm cả ngày, khi nắng, khi không, thời tiết không thuận nên nhân dân đau nhiều. Lúa mạ vàng úa, cỏ cây khô khan, con nhà nông trông hạt mưa chẳng khác gì hạt ngọc! Kẻ lo đói khát, người lo mất mùa, sợ trời cứ làm luôn như vậy thì mùa tháng 3 năm nay lại như mùa tháng mười năm ngoái, khổ lăng gia khổ thì nguy biết bao nhiêu!

Ngày mồng ba tháng hai này, mưa được đôi giờ, ai ai cũng mừng lắm, song xem cũng chưa thấm thía gì, mà qua ngày sau trời đã thổi ngọn gió bấc lại và nắng như trước rồi!

Mưa xuân! Mưa xuân! Lúa mạ vì thiếu mưa xuân mà vàng úa, cỏ cây vì thiếu mưa xuân mà khô khan, ước ao trời cũng chiều lòng người mưa cho đôi ba ngày, hễ ruộng nương có nước thấm thía đôi dào thì rồi đây nhân dân mới mong tránh khỏi được cái nạn đói khát!

Ghe chìm. — Một chiếc ghe quán ở Tam-kỳ (Quảng-nam) số 1368 HH vào mua lúa trong Bình-thuận chở về Tam-quan bán. Chạy đã gần tới cửa Tam-quan, bị trời xuống gió thình lình vào cửa không được phải ngược lại, tính vào cửa Qui-nhơn nấp. Chẳng may chạy được một khúc đường lại bị gãy bánh lái nên sai kiến chiếc ghe không được nữa, đành chịu cho lấp vào bãi biển An-dũ, cách Tam-quan độ mười cây số.

Ôi thôi! tha hồ sóng gió dập dồi, ghe bị bể, lúa bị trôi hết. May sao bạn lái 5, 6 người đều lội vào bờ được cả.

Vừa ghe vừa lúa, ước giá gần ngàn bạc, chỉ vì ngọn gió vô tình mà đổ cả xuống biển, thật là một sự đáng thương cho con nhà buôn trên mặt nước vậy.

Agents d'Annonces en Europe
POUR LE
« TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »
Sté Mutuelle de Publicité
14, Rue Rougemont, PARIS (IXe)

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Uroformine

Giá 1$30 một hộp

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

ĐỔI CHỖ Ở

Kính trình quý-khách gần xa được biết rằng, hiệu LỢI-THÁI bán đồ vàng bạc trước ở số nhà 110, Rue des Changeurs, nay vì làm lại hiệu, nên tạm giọn về số nhà 80 cùng phố ấy.

LỢI-THÁI cẩn-bạch

ĐỒ KIM-HOÀN
BIJOUX GOLDTUBE
Bằng rẻ lại bền lại 1 fr. một gam
1 fr.75
Tiền cước : 0.60

Các thứ nhẫn gọi là BAGUES ECUSSON trên này, trước là chắc chắn đứng tuổi. Có thứ hai chữ đầu tên, hoặc nhẫn có tên như « MARIE », « SUZANNE », « SOUVENIR », giá 1 fr. 75. Xin quý-khách hiểm rẻ số cái kiểu nhẫn muốn mua.

Hiện nay các ngài mua một cái nhẫn, nếu các ngài không ưng ý, thì chuyển tàu xin bán kiểu số tiền lại trả.

Các như các ngài chỉ nhẫn, thì các ngài lấy rất miếng giấy bồi, khoét một cái lỗ vào đấy tâm nhẫn. Rồi gửi một cái mandat 2 fr. 20, đến hiệu

BIJOUX GOLDTUBE, Rayon E
221, RUE SAINT HONORÉ, PARIS

thì chuyển tàu sau các ngài sẽ nhận được cái nhẫn và quyển Catalogue có vẽ những đồ tặng.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ hồi giờ sáng.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Trodigestif

có các chất **Pancréatine, Diastase** *và* **Pepsine.**

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

Agents d'Annonces en Europe
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23 Ludgate Hill, LONDRES

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trẻ con thường hay đi tả ho, giật gân, nụn nhọt, sốt nóng sốt, muốn trị các bệnh ấy cho trẻ con thì nên dùng :

Reinette Duval

Thuốc nhuận tràng, chế bằng nước quả tân (pommes) và các thứ quả khác nữa.

Mỗi lọ : 0$90

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

HỎI CÁC NGƯỜI MẮC BỆNH TRĨ, nếu các ông đã dùng đủ các món thuốc rồi mà chưa khỏi thì nên mua thuốc bôi POMMADE ROYER, dùng đỡ ngay lập tức mà chóng khỏi hẳn.

Ở Paris hỏi tại hiệu bào chế DUPUY, 228, R. St Honoré
Ở Hanoi : nhà thuốc LAFON & LACAZE.

Rượu thuốc trị bệnh tê-bại, đau xương của Hiển Tử-Ngọc-Liên, số 46, Rue Principale à Đáp-cầu đã nổi danh trong các giới. Vì cái mãnh-lực đại bổ của nó rất mãn-nhiệm, nó làm cho khí huyết sung túc, xương cốt mạnh mẽ, rượu này ai dùng cũng được, vì nó là một thứ thuốc bổ rất dễ uống. Hiện có gửi bán tại nhà in Kim Đức-Giang, số nhà 83, phố hàng Bồ, Hanoi và hiệu Hương-Kết thư điếm, số nhà 92, Boulevard Bonnal, Haiphong và hiệu Phượng-Nguyên, Rue Paul-Bert à Huế, giá mỗi chai là 2$00.

Ở các tỉnh ra xa muốn mua hay hỏi điều gì, xin cứ viết thư về bản-hiệu tại Đáp-cầu.

祥和裕
YU-WO-TSEONG
VENTE EN GROS
48, Rue des Cantonnais, 48
Hanoi (Tonkin)
TÉLÉPHONE N° 266

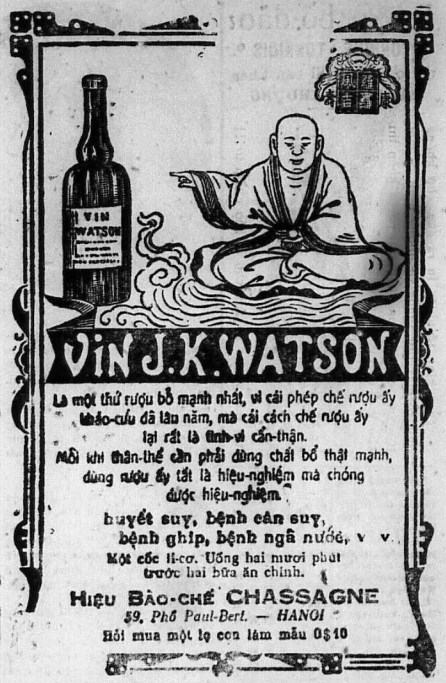
Bản-hiệu có bán buôn các thứ các nhãn, hàng tốt nhất lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ

Có bán cả hàng in (Bắc-kỳ như the, nuyên, Minh, lụa, hàng, quế, nấm nón và hàng Saigon như Minh, the, nón nón

Hàng mới có đủ các mặt, lắng thêm, mong đến có nơi nơi rộng bước. Những hàng này bán buôn tung tâm, chẳng không bán lẻ mà không có mẫu, gửi đi các tỉnh, xi hàng con nguyên không thể cắt được.

Quí-khách ở gần nơi đến bản-hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về bản-hiệu xin gửi contre remboursement.

Cẩn-bạch
2010 YU-WO-TSEONG

VIN J.K. WATSON

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy bảo-cửu đã lâu năm, mà cải cách chế rượu ấy lại rất là tinh-vi cẩn-thận.

Mỗi khi thân-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

huyết suy, bệnh cân suy, bệnh ghịp, bệnh ngã nước, v v...

Một cốc li-cơ. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE
59, Phố Paul-Bert. — HANOI
Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$10

C. J. BONNET
là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

THUẬN-THÀNH
Bottier — Chapelier
7, Rue des Caisses, Hanoi

Kính trình quí-khách,

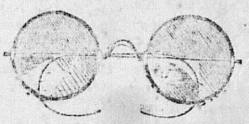
Bản-hiệu mới sang nhiều mẫu đa đẹp, gót cao-su Wood Milue, dây giày (lacet) bền bước giá hạ, xin mời các ngài chiếu cố.

NGUYỄN-TIẾN-HÀM kính mời

Giá giầy ở ca-ta-lô số 6 cẩn bản-hiệu, nay xin tính hạ giá ở tarif n° 7 hạ nhiều

KÍNH MỚI SANG

Kính mắt trơn, vành đồi mồi, gọng mạ vàng (dùng đi nắng)
Giá bán 1$70
Toàn đồi mồi (dùng đi nắng)
Giá bán 1$00

Kính mắt trơn, vành đồi mồi, gọng bọc vàng (dùng đi nắng)
Giá bán 2 00
Xem sách : giá bán 3$60
Giá đã thêm 0$36 tiền cước

Hộp đựng kính bằng Alluminium giá 0$50

BÁN TẠI HIỆU :
LY-SENG-BAO
42, Phố HÀNG BỒ, HANOI

MỰC HIỆU JOLY TỐT HƠN các thứ mực khác
PACHOD Frères & Cie Lyon

CÁC NHÀ THẦU KHOÁN! CÁC NHÀ CHỦ MỎ!
NÊN CẨN THẬN!!!
VỀ VIỆC KHÍ DỤNG MÒN MỎI ĐI
NÊN MUA KHÍ DỤNG
S.A.C.M. TOÀN BẰNG THÉP NGUYÊN
CÓ THỂ DÙNG ĐẾN KHI MÒN HẾT MỚI THÔI
CÓ CHỨA SẴN NHIỀU — TIỆP ĐƯỢC THƯ GỬI HÀNG NGAY
CÓ CÁC KIỂU ĐỂ ĐẶT CÁC MÁY
CHO CÁC NHÀ MÁY, NHÀ MÁY RÈN, MÁY ĐÁO, CỐ BỘ DÙNG VỀ NÔNG NGHIỆP, V V
Giấy mời : No 88
Tên viết tắt : CAERSTAM
Siège ADROYHE de CONSTRUCTIONS MECANIQUES à HAIPHONG

ÉNO KOLA COCA
RƯỢU BỔ
酗 補
J. BLANC (dệ nhất hạng bào-chế)
Ông L. BLANC (người nối-nghiệp)
HANOI - (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2$40 một lit

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每 腰 日 各 啦 每 各 啦 沒 嚥 饞 欺 唉 稱

Bán tại : Hiệu Bào-chế J. BLANC
2099 31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC
MỘT TRIỆU
HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN
Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé
CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua vé thì giá 20 quan, còn thì đóng làm 25 tháng mỗi tháng là 1 quan. Hợp tiền lần đầu, tiền được ngay cái vé, rồng mình có quyền xổ-hiệu, hễ vé trúng số thì được số tiền. Mình chỉ cần làm đủ số góp một tí, thật hiểu nhau không nghi ngờ, mà có được các số rất số, lại được có quyền xổ-hiệu một cái vé rồi nữa mới thôi.

Vé CRÉDIT NATIONAL mỗi năm tháng kỳ đều mở rất số : 15 tại Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre

Mỗi lần rút số có :

1 lô	MỘT TRIỆU
1 lô	500.000 quan
2 lô	200.000 quan
3 lô	100.000 quan
6 lô	50.000 quan

Tính rất số tám kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rất số cũng để tràng làm

Muốn đủ các cuộc rút số kỳ, nên gửi 20 quan cho đúc chế-nhiêm nhé :

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Việc bên có nộp theo như bản luật ngày 13 Mars 1900, các nhà mua có được đủ điều cần thận

Certifié l'insertion

Imprimerie du Trung-Bắc Tân-Văn

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)